

Nr 109.

Av herr **Nordström** i Kramfors **m. fl.**, om ändring av avgiftsbeloppen enligt lagen om folkpensionering.

Sverige är ett av de länder, som dröjt längst med att godkänna samhällets plikt att ordna med en människovärdig försörjning av de gamla. Ännu i dag tvingas stora delar av vårt lands gamla fattiga att anlita fattigvården för att kunna uppehålla livet. Det var därför med stora förväntningar som Sveriges fattiga emotsåg de nya bestämmelserna om folkpensioneringen. Mot dessa nya bestämmelser måste dock resas en allvarlig anmärkning, evad det gäller avgifterna. Dessa har fått en särskilt orättfärdig prägel, i det att de tyngst drabbar de fattiga och små inkomsttagarna.

I fråga om avgifterna kan man konstatera, att den nya lagen om folkpensionering innebär en mycket markant försämring jämfört med den gamla lagen. Maximivavgiften har nu fastställts till 20 kronor i stället för förutvarande 33 kronor, d. v. s. att i den nya lagen har genomförts en nivellering, så att en arbetare med en arbetares vanliga inkomst får betala lika mycket som miljonären. De arbetslösa familjeförsörjarna betungas med grundavgifter på 12 kronor per år, även om de hela året fått leva på fattigvårdsunderstöd. Alltså en fördubbling av avgiften jämfört med de äldre bestämmelserna.

Det måste betecknas som i hög grad upprörande, att, när man genomför en förbättring av de fattiga gamlas pensioner, man lägger de tyngsta bördorna på de små inkomsttagarna.

Under de senare åren har man ständigt från snart sagt alla grupper och partier hört talet om, att »de bättre ställda skall hjälpa de som har det sämre». Så har det låtit när olika arbetargrupper genom sina fackföreningar kämpat för förbättrade löner.

Det synes oss underligt att detta tal, som ständigt riktas mot arbetare vilka kräver bättre levnadsbetingelser, inte alls användes mot de rika när det gäller pensioner åt de fattigaste och mest betryckta i samhället. En liten smula konsekvens skulle ju kräva, att det på detta område skulle utfärdas sådana förordningar att de bärkraftigaste i samhället skulle få bekosta förbättringarna.

Då Kungl. Maj:t år 1935 framlade sin proposition nr 217 om folkpensionering, anförde vi från kommunistiska gruppen anmärkningar mot det framförda förslaget i fråga om avgifterna och yrkade på att en progressiv avgift skulle fastställas, så att finansieringen av folkpensioneringen skulle läggas på de rikas axlar.

Det särskilda utskottet, som då behandlade denna fråga, tog i sitt utlåtande Bihang till riksdagens protokoll 1938. 4 saml. Nr 104—109.

tande nr 1 inte ens upp detta rättvisa krav till prövning utan avfärdade frågan under hänvisning till att »material för beräkningar inte kunnat anskaffas».

Då nu de fattigaste i vårt land hunnit se verkningarna av den genomförda pensionsreformen på sina skattsedlar, har det blivit klart att det råder ett mycket starkt missnöje bland stora grupper över dessa avgifter. Vi anser det därför redan vara tid för en förändring, som avlastar en del av de på skattsedlarna uppförda beloppen från de fattigas axlar.

Under hänvisning till vad vi ovan anfört får vi därför föreslå,

att riksdagen måtte besluta sådan förändring i lagen om folkpensionering att avgifterna fastställas sålunda:

Grundbeloppet av pensionsavgift, som envar avgiftspliktig skall erlägga, utgör för varje år tre (3) kronor.

a) Därutöver erlägges av den, som under nästföregående år åtnjutit inkomst av minst 600 kronor men ej 800 kronor två (2) kronor,

b) om inkomsten uppgår till 800 kronor men ej 1 200 kronor fem (5) kronor,

c) om inkomsten uppgår till 1 200 kronor men ej 3 000 kronor tio (10) kronor,

d) om inkomsten uppgår till 3 000 kronor men ej 7 000 kronor en halv procent av inkomsten,

e) för all inkomst, som uppgår till 7 000 kronor och därutöver två procent av inkomsten.

Stockholm i januari 1938.

Axel Nordström.

H. Hagberg.

J. H. Brädefors.